

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do domu 4.80 — z dostawą 5.30 — Zamiejscowa miesięcznie z przesyłką pocztową 5.30 — Zagranicą 7.00 zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

CENA NUMERU 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: pl. Smolki 3. I. p.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Przełomowy dzień.

W dniu 1 lipca tego roku wszedł w życie polski Kodeks postępowania karnego. Na wszystkich ziemiach Rzeczypospolitej, gdzie przed lat dziesiątkiem głośzono wyroki sądowe w imieniu cesarza, tu Austrii, tam Niemiec, gdzieindziej Rosji, na wszystkich tych ziemiach, gdzie dni kilka temu jeszcze obowiązywało pięć odmiennych a rozbieżnych zasad karnego postępowania, toczą się obecnie procesy o przekroczenia, występki i zbrodnie na jednolitych podstawach polskiego prawa.

Nie było rzeczą prostą i łatwą tę zasadniczą, wielką a jednolitą dla całej Polski stworzyć ustawę karnego postępowania. Prawa nie są wytworem nieczyjej fantazji, nie mogą być czymś indywidualnym pomysłem. Prawo rozdzielić się musi i rozwijać na obszernej społecznej platformie, musi wyjść z życia, potrzeb, zapatrywań, tendencji tych właśnie ludzi, tego właśnie społeczeństwa, w którym ma następnie obowiązywać. Ustawa pisana ma być jedynie sprecyzowaniem, skryształizowaniem, techniczną kodyfikacją tych pojęć prawnych, które dane społeczeństwo w sobie wytworzyło i wyrobiło. Wieki nieraz budują prawo, zanim dojrzej do ustawodawczej formy.

A jakże było u nas? Prawie półtora-wiekowa niewola nie pozwalała żyć i rozwijać się polskiej myśli prawniczej. Związani byliśmy licznymi ustawami nie wśród nas wyhodowanymi a nam narzuconymi. Przeto śmiało rzecz można, że ową powolną, rozwojową, twórczą, lat dziesiątki trającą pracę, musiał u nas wziąć na swe barki ustawodawca. Musiał w ciągu lat kilku, wiedziony często raczej intuicją, a zarazem i głębokim wnikaniem w ducha potrzeb współczesnego społeczeństwa polskiego, dać temu społeczeństwu jego własne prawo, nowe prawo.

Przed polskim prawnikiem, przed polskim sędzią w szczególności stanęło z dniem 1 lipca nowe ciężkie zadanie. Pokolenia całe wyrosły w tradycjach innego prawa; wkuły się w myślenie i rozumowanie odmienne zasady; od najdrobniejszych, codziennych począwszy, do najistotniejszych. Lata nauki uniwersyteckiej, okres praktyki przygotowawczej, długoletnie doświadczenie, wszystko to żyło i obracało się wśród innych norm prawnych.

Teraz zaś wprowadzić będzie trzeba w praktykę sądowej sali rzecz zupełnie nową; trzeba będzie godzinami, dniami i miesiącami kuć odnowa te zwykłe, szare, codzienne formuły postępowania, trzeba będzie budować odnowa szlaki sędziowskich dróg, będzie się trzeba dzień w dzień uczyć rzeczy nieznanych, by martwym słowom ustawy nadać żywą krew i żywe kości.

Chybnym byłoby w ramach jednego dziennikarskiego artykułu kreślić zasady polskiego kodeksu postępowania karnego. Uczynimy to na innym miejscu w całym ich szeregu, uważając za obowiązek zaznajomić najszerzej ogół, dla którego przecież nowe prawo wydano, z poszczególnymi jego postanowieniami. Tu tylko stwierdzić można rzecz jedną: znajdzie teoria i praktyka niewątpliwie sposobność do wytknięcia tego lub owego braku; nie jest wykluczonem, że życie każe z czasem zreformować jeden lub drugi przepis; taką jest dola każdego ustawy. Ale jest faktem niezaprzecza-

Utworzenie wolnego portu w Gdyni.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 lipca. Na ostatniemu posiedzeniu Rady Ministrów omawiano m. in. sprawę utworzenia w Gdyni wolnego portu. Wzrastający stale rozwój Gdyni wysuwa to zagadnienie na pierwszy plan. Zagadnienie to wiąże się ściśle z dalszą rozbudową portu i jest przedmiotem narad komisji mię-

dzynisterjalnej. Utworzenie wolnego portu pociągnie za sobą zmiany w istniejących przepisach ustawowych. Trzeba je będzie dostosować do nowych warunków, które postawią Gdynię w rzędzie najlepszych i najdogodniejszych portów.

Katastrofa w kopalni na G. Śląsku.

4 górników zasypanych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Katowice, 6. 7. Dnia 4 bm. wskutek oberwania się ganku długości 70 m a wysokości 30 m. na kopalni Hildebrand w Nowej Wsi, zostało zasypanych 4 górników, o których dotychczas niema wiadomości. Całodzienna

akcja ratunkowa nie dała dotąd wyniku.

Istnieje obawa, że zasypani górnicy już nie żyją. Z powodu olbrzymich zwalów kamieni i węgla, akcja ratunkowa potrwa 3—4 dni.

O redukcję zbrojeń morskich.

Waszyngton, 5 lipca. (PAT.) Koła międzynarodowe amerykańskie są zdania, że pogłoski pesymistyczne, odnoszące się do rezultatów rozmów dyplomatycznych w sprawie redukcji zbrojeń morskich, nie są usprawiedliwione — przeciwnie, wszystko wskazuje na to, iż przebieg tych rozmów jest pomyślny. Przypuszczają tu, że jest rzeczą możliwą, iż Mac Donald wygłosi wkrótce ważne oświadczenie w tej sprawie. Jednakże istnieją pewne podstawy do przypuszczeń, że tak w Stanach Zjednoczonych jak i w Wielkiej Brytanji

są pewne usiłowania w kierunku zahamowania rokowań zapomocą bezpodstawnych pesymistycznych wiadomości. W Waszyngtonie panuje pogląd, że Mac Donald oświadczy, iż rzeczoznawcy morscy pięciu zainteresowanych mocarstw, którzy usiłują wypracować formułę określającą marynarkę każdego z tych państw, zbiorą się w celu uzgodnienia swych poglądów w sprawie ustalenia formuły wspólnej lub też w sprawie konferencji przedstawicieli politycznych pięciu zainteresowanych rządów.

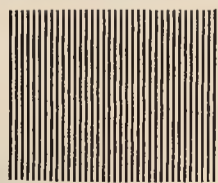
nym, z którym pogodzili się teoretycy i praktycy, że nowa ta ustawa jest tworem technicznie, strukturalnie, myślowo i prawniczo dobrym, może nawet bardzo dobrym. Nie nosi na sobie najmniejszych znamion efemerydy; jest zbudowana na fundamentach zdrowych i mocnych; jest rzeczą, która ma wszelkie warunki długiego i owocnego żywota. W rękach sumiennego, rozumiejącego swe zadania sędziego karnego może się stać doskonałym instrumentem wymiaru sprawiedliwości.

PIERWSZY ETAP RAIDU ATLANTYCKIEGO.

London, 6 lipca. (AW.) Samolot »Untin Bowler« zakończył swój pierwszy etap raidowy w miejscowości Ruportshause nad Zatoką Jonesa.

W Chicago przyjęto szereg zniekształconych telegramów nadanych z samolotu w czasie jazdy nad Labradorem. Samolot »Untin Bowler« wpadł w burzę i gęstą mgłę i dopiero w godzinach wieczornych jedna z kanałowych stacji iskrowych otrzymała depeszę, iż »Untin Bowler« wylądował w Greatwhale.

Tylko zł. 4.80

ŻĄDAJCIE
WSZĘDZIE
TYLKO MARKI
„PEPEGE“
Z PODKOWĄ

kosztuje para

OBUWIA LUDOWEGO

„PEPEGE“

nr. 35 do 41. Obuwie to z trwałą, mocną podeszwą jest niezrównane w noszeniu na ulicy, w domu i dla sportu tak latem jak i zimą.

nr. 22 do 27 nr. 28 do 34 nr. 42 do 46
zł. 3.20 zł. 3.80 zł. 5.60

URLOP PREM. ŚWITALSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 lipca. W końcu przysłego tygodnia wyjeżdża na kilkutygodniowy wypoczynek do Biarritz Premier dr. Świtalski wraz z małżonką. Premierowi towarzyszyć będzie zastępca szefa gabinetu Przesmycki. Funkcje Premiera pełnić będą kolejno Ministrowie Składkowski i Car.

DEMENTI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 lipca. Koła miarodajne ponownie dementują wiadomość o zamierzonym złożeniu mandatu poselskiego przez b. Min. Czechowicza.

KREDYTY BUDOWLANE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 lipca. Ministerstwo Skarbu przekazało Bankowi Gospodarstwa Krajowego kwotę 4 miljn. zł., jako kredyty budowlane na miesiąc lipiec b. r.

AMBASADOR CHŁAPOWSKI U PREZ. DOUMERGUE.

Paryż, 5 lipca. (PAT.) Ambasador Chłapowski przyjęty dziś został przez prezydenta Doumergue'a, któremu wręczył medal pamiątkowy, wybity z okazji odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza, oraz dzieło prof. Szymona Aszkenazego p. t. „Rękopisy Napoleona w Polsce“, zawierające, jak wiadomo, dokumenty znalezione w bibliotece kórnickiej. Egzemplarz tego dzieła ofiarowany został prezydentowi republiki francuskiej przez Rząd polski.

NOWY BANK.

Warszawa, 6 lipca. (AW.) »Kurjer Polski« informuje, że na miejsce Banku dla handlu i przemysłu utworzona zostanie nowa placówka finansowa pod nazwą Warszawski Bank dla Handlu Zewnętrznego. Nowa instytucja opierać się będzie w przeważnej części na kapitale polskim, przy udziale kapitału francuskiego. Kapitał zakładowy wynosił będzie 8 miljn. zł., w czem kapitał polski uczestniczyć ma do wysokości 5 miljn. zł. Bank korzystał ma w przyszłości z kredytu banków francuskich i służyć będzie finansowaniu eksportu polsko - francuskiego.

KOMUNIŚCI AMERYKAŃSCY PRZYTRZYMANI W SOWIETACH.

Nowy Jork, 5 lipca. (PAT.) »New York Times« donosi, że kilku amerykańskich przywódców komunistycznych, którzy udali się do Rosji na zaproszenie organizacji pomocy międzynarodowej, zostało zatrzymanych w Rosji na rozkaz tej organizacji. Przywódca komunistów amerykańskich, jeden z tych, którzy udali się do Rosji, zdołał się stamtąd wydostać i w ubiegłym tygodniu powrócił do Ameryki.

159 WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH W JEDNYM DNIU.

Nowy Jork, 5 lipca. (PAT.) Wczoraj w dniu święta niepodległości Stanów Zjednoczonych poniosło w całym kraju śmierć wskutek nieszczęśliwych wypadków 159 osób, uczestniczących w obchodach. Między innymi 7 osób zmarło wskutek eksplozji ogni sztucznych, 71 wskutek poparzenia, a 70 wskutek wypadków samochodowych.

Nowoczesny Egipt.

(Z powodu europejskiej podróży króla Fuada).

Ismail, ojciec obecnego europejskiego gościa, króla Fuada głosił z uporem hasło: Egipt bynajmniej nie leży w Afryce, lecz przeciwnie w Europie. Ideałem jego stało się wznieść Egipt w szalonym tempie na wyżynę nowoczesnego europejskiego państwa. Wprawdzie olbrzymie wymogi finansowe, potrzebne do zrealizowania planowych reform opóźniły nieco tempo rozwojowe, jednakże faktem jest, że ideał Ismaila ogarnął cały Egipt. Wybudować modernistyczne państwo, które mogłoby się stać wzorem dla wszystkich państw wschodu, jest przewodnią myślą wszystkich egipskich poczynań.

Niezwykle przedsięwzięcia założyciela obecnej dynastji, Mohameda Ali umożliwiły zbudowanie ekonomicznych podstaw przyszłej pomyślności. Wprowadzenie na wielką skalę uprawy bawełny i trzciny cukrowej, umożliwione zmianą dotychczasowego systemu irygacyjnego, stało się kamieniem węgielnym nowoczesnego Egiptu. Rozbudowa grobli i kanałów doprowadziła do tego, że dziś trzy czwarte kraju nawodnionych jest przez cały rok. Równa się to zupełnej niezależności od corocznego stanu wylewu nilowego i oznacza kres dawnych przysłowiowych chudych lat. Dzisiejszy stan nawodnienia umożliwia trzy razy do roku zbiory, podczas gdy dotychczas zasadą był zbiór jednorazowy. Znakomita jakość egipskiej bawełny, bez której np. dziś nie są w stanie obejść się fabryki pneumatyków, zapewniła krajowi gospodarczy rozwój, który stał się podstawą postępu kulturalnego.

Przy pomocy zagranicznych ekspertów doprowadzono do porządku finanse kraju. Wielkie zasługi na tem polu oddał Lord Cromer, zastępca Anglii w Egipcie. Dziś należy Egipt do względnie najbogatszych krajów. Znaczne nadwyżki budżetowe pozwalają na dalsze kontynuowanie olbrzymich budowli wodnych, które szybko wzrastającej ludności zapewniają na długie czasy dostateczną ilość uprawnej ziemi.

Dla podniesienia kulturalnego poziomu kraju przystąpiono do realizacji szerokich planów. Buduje się w szybkim tempie szkoły, by umożliwić wprowadzenie powszechnego przymusu szkolnego. Buduje się szpitale, by zwalczać specjalnie egipskie choroby i poprawić zdrowotność publiczną. W tej chwili nie istnieją żadne przeszkody na drodze do stałego postępu i pomyślności Egiptu.

Polska na piątym miejscu w lotnictwie.

W ciągu roku 1928 lotnictwo Anglii, Francji, Niemiec, Włoch i Polski osiągnęło następujące wyniki: Niemcy — 9,606.000 km, 111.000 pasażerów, Francja — 6,999.206 km, 21.963 pasażerów, Włochy — 1,856.000 km, 15.590 pasażerów, Anglja — 1,703.000 km, 29.500 pasażerów, Polska — 1,170.000 km i 7911 pasażerów. W ten sposób młode polskie lotnictwo cywilne zajęło piąte miejsce wśród państw europejskich.

Nowe walki w Meksyku.

Wiedeń, 5 lipca. (PAT.) Dzienniki donoszą z Mexico City: Mimo układu, zawartego niedawno między Watykanem a rządem meksykańskim, dotyczącego zlikwidowania konfliktu religijnego, doszło do nowych walk pomiędzy wojskami rządowymi a powstańcami. Według komunikatu, wydanego przez meksykańskie ministerstwo wojny, wojska rządowe w Meksyku centralnym zostały zaatakowane przez powstańców. Wojska te odparły powstańców po gwałtownej walce.

W dziedzinie politycznej nierozwiązaną do tej chwili jest jeszcze kwestja stosunku do Anglii, problem trudny i bardzo skomplikowany. Chodzi bowiem o znalezienie formuły kompromisowej między dążeniem Egiptu do zupełnej niepodległości i zabezpieczeniem dla Anglii niesłychanie ważnego dla imperjum brytyjskiego kanału Suezkiego. Allan.

Olbrzymie huragany i burze nawiedziły całą Europę.

Wiele ofiar w ludziach. — Znaczne szkody materialne.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 lipca. Z całej Europy nadchodzą wiadomości o gwałtownych burzach i orkanach. Na Śląsku polskim wichur poczynił znaczne szkody, pozrywał dachy i poprzewracał słupy telegraficzne. Komunikacja przerwana była przez kilka godzin. W powiecie Będzin i Zawiercie burza pozrywała kable elektryczne, powodując przerwę w oświetleniu.

W Czechosłowacji i na Morawach burza poczyniła wielkie spustoszenia w zasiewach. Podobne wiadomości nadchodzą z Francji i Niemiec.

Na Litwie burza wzniciła kilkanaście pożarów.

Praga, 6 lipca. (PAT.) Czechy i Morawy dotknięte zostały klęską straszliwej burzy, która przybrała rozmiary prawdziwej katastrofy. Ruch kolejowy, komunikacja telegraficzna i telefoniczna została w znacznym stopniu uniemożliwiona. Wichur zerwał dach z wagonu, będącego w biegu pociągu, zaś cały pociąg przewrócił. Słupy telegraficzne i przewody telefoniczne zostały pozrywane i zniszczone. Wiele osób odniosło rany. W okolicach Pardubic zginęło 7 osób, z których dwie zostały porażone prądem elektrycznym ze zrzuconych na ziemię przewodów, zaś jedna uległa przygnieceniu przez dach. W wielu miejscowościach wiatr pozrywał dachy domów. Wiele budynków uległo całkowitemu zniszczeniu.

Berlin, 5 lipca. (PAT.) Na całym obszarze południowych Niemiec szalała wczoraj w godzinach wieczornych burza, połączona z orkanem. Orkan przebiegł w kierunku południowo-

Wrzenie w Indiach holenderskich.

Azja budzi się. Zwolna, czasami lekliwie, ale stanowczo i niewątpliwie. Europejskie sny o nieograniczonej wszechwładzy nad bogatymi kolonjami azjatyckimi muszą pierzchać. Indje angielskie sprawiają dość kłopotu od dłuższego czasu swej metropolji. W czasach ostatnich refleks niezadowolenia i wrzenia przenosi się z Indj angielskich ku Indjom holenderskim. Reakcja przeciw Niderlandom idzie różnymi drogami. Jedne są ofi-

cjalne, nawet bardzo oficjalne; inne podziemne, zakazane. Ale wszystkie zmierzają ku jednym i tym samym celom, wyzwolenia, politycznego i gospodarczego. Na międzynarodowej konferencji pracy zjawili się w poważnej liczbie przedstawiciele Indonezji, wysuwając swe pretensje. Nie bez znaczenia będzie fakt, że znaleźli aprobatę p. Alberta Thomasa. Zwłaszcza zaaprobował myśl zniesienia t. zw. »sankcji karnych«, które są jednym z najdrażliwszych punktów całego problemu.

Cóż to są te sankcje karne? Oto na Sumatrze ciągną się na niezmiernych przestrzeniach tytoniowe plantacje, cierpiące bardzo wskutek niedostatku sił roboczych. Trzeba je sprowadzać z Chin i z Jawy; zawiera się z tymi robotnikami kontrakty na trzy lata i przestrzega się bardzo, by w ciągu trwania takiego kontraktu ani jednego nie uronić robotnika. A jednak się zdarza, że jeden czy drugi, stęskniony za domem, czy zniechęcony warunkami pracy, rzuca ją pewnego poranku. Wtedy to występują na widownię sankcje karne. Polegają one na tem, że właściciel plantacji ma prawo zażądać od władzy tropienia, ścigania i przymusowego doprowadzenia z powrotem zbiega. To zaś uważane jest za niegodne wolności człowieka, za skrytą formę niewolnictwa. Z tem wystąpiono na forum międzynarodowym.

To jedno źródło fermentów. Inne, to dążenia nacjonalistyczne. Mimo zgniczenia powstania w r. 1926 propaganda nacjonalistyczna w Indiach holenderskich bynajmniej nie przychliła. Organizacje nacjonalistyczne zyskują z każdym dniem niemal na sile i liczebności. Ale najgroźniejszym w tej chwili czynnikiem zdaje się jednak być akcja komunistyczna. W Singapurze, bolszewickiej centrali indyjskiego archipelagu rezyduje komunistą Samacen. Stąd śle swych wysłanników na Sumatrę, którzy spełniają swą misję wśród kontraktowych kulisów na Sumatrze.

Znamienną jest odezwa t. zw. Związku polityczno - ekonomicznego, która cele związku określa w sposób następujący:

1. w ludność należy wpajać przekonanie, że drogą pokojową nie da się nic uzyskać od rządu holenderskiego;
2. głosić należy ideologję rewolucji i panazjatyzmu;
3. zachodnio-europejska supremacja musi paść pod brzemieniem rewolucji;
4. w każdym kraju opanowanym przez »niewiernych« jest święta wojna obowiązkiem każdego Muzułmanina;
5. winno się uprawiać uporczywą propagandę przeciw europejskiemu przemysłowi.

Widocznym jest tedy, że język tej odezwy wykazuje niezwykle podobieństwo do odezwy angielsko-indyjskich nacjonalistów. Wszak po angielskich Indiach przeciągają fakirzy i studenci przepowiadając: »W roku 1932 do nowej przyjdzie wojny między Anglią i Rosją; przeciw Anglii staną i państwa azjatyckie. W roku 1932 staną się Indje wolnemi«.

Zamach bombowy w parlamencie w Now-Delhi znalazł donośne echo na indyjskich wyspach.

Bul.

Posiedzenie francuskiej Rady gabinetowej.

Paryż, 5 lipca. (PAT.) Posiedzenie Rady gabinetowej zakończyło się o g. 12.30. Rada zbadała sytuację, jaka wytworzyła się wskutek decyzji komisji finansowej Izby w sprawie ratyfikacji układu o długach międzysojusznicych.

Komunikat niemiecki zapowiada podjęcie rokowań handlowych z Polską.

Berlin. (PAT.) „Germania“ i „Deutsche Tageszeitn.“ zamieszczają jednobrzmiące komunikaty zapowiadające, że po powrocie posła niemieckiego Rauschera do Warszawy oczekiwania należy silniejszego ożywienia rokowań handlowych polsko - niemieckich. W czasie swego pobytu w Berlinie poseł Rauscher informował się szczegółowo o sytuacji, jaka powstała w związku z nowymi zarządzeniami w dziedzinie

cef prohibicyjnych dla rolnictwa. Nowe cła ochronne na artykuły rolnicze muszą, jak podnosi komunikat, wywołać nowy zwrot w rokowaniach handlowych z Polską. Jak dotąd, ze względu na skomplikowany charakter sprawy niemożliwe było wprowadzenie jeszcze wysunięciu szczegółowo opracowanych propozycji, jednakże w tych dniach nawiązany zostanie na nowej podstawie kontakt z kontrahentem polskim.

Nowa skarga rządu litewskiego do Ligi Narodów.

Skierowana jest oczywiście przeciw Polsce.

Berlin, 5 lipca. (PAT.) „Voss. Ztg.“ donosi z Kowna, że rząd litewski w najbliższych dniach ma przedłożyć Lidze Narodów obszerny memoriał, oskarżający Polskę o akcję wywrotową przeciwko Litwie. Memoriał ten zawierać ma rzekome dokumenty, powołujące się na to, iż terroryści litewscy przy zamachach bombowych uży-

wali bomb konstrukcji polskiej. „Voss. Ztg.“ w związku z tem zwraca uwagę na niezwykle chłodne przyjęcie, jakie spotkało delegatów komisji komunikacyjno-transytowej Ligi Narodów ze strony premiera Waldemara, zaznaczając, że Waldemaras w ten sposób podkreślić chciał swoje desinteressement w stosunku do Ligi Narodów.

Wyniki wyborów w Finlandji.

Helsingfors, 6 lipca. (PAT.) Po północy były wiadome następujące wyniki głosowania do parlamentu: Szwedzi uzyskali 66.839 głosów, Partja zje-

dnoczeniowa 83.780 gł., postępowcy 28.855, agrariusze 113.364, partja drobnych chłopów 6.012, socjaliści 138.513, komuniści 71.804.

